

ПРИЛОГ V

РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

РАД – КОМ ДООЕЛ Скопје

Мај, 2022

Содржина

1.	РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ.....	3
1.1	Суровини.....	3
1.2	Помошни материјали.....	3
1.3	Производи.....	4
2.	УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД.....	5
2.1	Активност за лиење на бакар	6
2.2	Активност за преработка на отпадна прашина	6
2.3	Активности за постапување со секундарни суровини	7

1. РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ

1.1 Суровини

Активност за лиење на бакар

Главни суровини во процесот на лиење на бакар се:

- Катоден бакар, и
- Отпаден бакар.

Катоден или електролитски бакар спакуван на дрвени палети ќе се складира во посебен простор за складирање на суровини, помошни материјали и производи.

Отпадниот се очекува да пристига спакуван во контејнери, чист без изолации и други нечистотии. Се до негово влегување во процесот на топење, истиот ќе се складира во посебен дел наменет за складирање на суровини.

Разнесувањето на материјалите низ постројката од местата на складирање до местата на употреба предвидено е да се прави со вилушкар.

Активност за третман на отпадна прашина

Отпадната филтерска прашина предвидено е да доаѓа на локацијата на инсталацијата спакувана во џамбо вреќи од околу 1тон тежина. Вреќите со отпадна прашина предвидено е да пристигнуваат по потреба на локацијата и истите предвидено да се складираат во затворени или покриени простори на локацијата.

1.2 Помошни материјали

Активност за лиење на бакар

Вода

За сега не е предвидено дополнително складирање на вода за потребите на процесот на ладење. Истата преку посебна водоводна инсталација се планира да се доведува директно во системот на ладење.

Електрична енергија

Електричната енергија предвидено е да се обезбедува преку градската дистрибутивна мрежа која преку сопствен трансформатор ќе се доведува во процесот на производство.

Активен јаглен

Активниот јаглен предвидено е да се менува на околу година дена, а во зависност од работните часови на инсталацијата. Се работи за мали количини (околу 50 кг годишно) кои би се складираа во пакувањето во кое се набавува во суви услови.

Масло

Маслото ќе се складира во посебен простор наменет за складирање на масла, одделен од другите помошни материјали. Маслото ќе се складира во неговото оригинално пакување, во метални буриња или пластични канти.

Оловни акумулатори

Акумулатори ќе се набавуваат по потреба.

Додатоци

Овој тип помошни материјали ќе се набавуваат по потреба.

Активност за производство на брикети

Врзивното средство предвидено е да пристига на локацијата во сува форма, пакуван во примарно и/или секундарно пакување (во зависност од производителот). Пакувањата со врзивно средство предвидено е да се складираат во нивното оригинално пакување, во затворени или покриени простори на локацијата.

Снабдување со вода

Локацијата со вода се снабдува од техничка вода што пристигнува во комплексот Железара. Потрошувачката на вода од процесот се очекува да биде околу 50 l на тон производ. Овие количини на вода се потребни за да се подготви шаржна мешавина со потребна густина. Процесот на брикетирање не предвидува формирање на отпадна вода.

Снабдување со електрична енергија

Локацијата и објектите со електрична енергија се снабдуваат од мрежата на ЕВН. Електричната енергија се користи за работа на машините и за осветлување на објектите и локацијата.

Во технолошкиот процес, потрошувачката на електрична енергија е 13-18 kWh/тон.

1.3 Производи

Активност за лиење на бакар

Бакарната жица спакувана со алуминиумска лента и поставена на дрвени палети ќе се складира во посебен простот за производи, се до нејзино транспортирање до клиентите.

Активност за третман на отпадна прашина

Како резултат на обработката на суровините се формира брикет - готов производ што е отпорен на механички, хемиски и атмосферски влијанија и, всушност, станува апсолутно безбеден вид производ за разлика од суровиот материјал од кој е направен. Брикетите предвидено е да се складираат во дворот на локацијата, во покриени простори, се до нивно транспортирање до местото на нивна употреба.

2. УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

Создавање на отпад

Видовите и количините отпад што се создаваат во текот на работата во инсталацијата се дадени во табелите V.1.1 и V.1.2 од образецот за барањето за интегрирана еколошка дозвола.

РАД – КОМ ДООЕЛ Скопје како создавач на отпад ги има следните обврски (согласно член 26 од ЗУО):

- да го селектира;
- да го класифицира според Листата на отпад;
- да ги утврдува карактеристиките на отпадот;
- да врши контрола на влијанијата на отпадот врз животната средина, животот и врз здравјето на луѓето;
- да го складира отпадот на места предвидени за таа намена и
- да го преработува отпадот, а доколку неговата преработката е технички неизводлива и економски неисплатлива, да го предаде на правното и на физичкото лице кое има дозвола за собирање и за транспортирање, преработка, отстранување и/или извезување на отпадот.

Ако отпадот има една или повеќе опасни карактеристики, создавачот и/или поседувачот е долеж да го класифицира отпадот во категоријата опасен отпад и да постапува со него како со опасен отпад.

Според првичниот преглед на видови и количини отпад што се очекува да се создаваат од работата на инсталацијата, операторот не би имал обврска да подготви и реализира Програма за управување со отпад (за создавање на повеќе од 200 килограми опасен отпад и/или повеќе од 150 тони неопасен отпад). Операторот редовно ќе ја следи состојбата со отпадот и за секоја промена, соодветно ќе постапи.

Програмата за управување со отпад се доставува до МЖСПП. Подготовката на оваа програма оди заедно со обврската за назначување на стручно лице управител за отпад.

Програмата на правните и на физичките лица за управување со отпадот особено содржи:

- постојно ниво на создавање на отпад, по видови, количини и извори на создавање и предвидување на видот и на количеството отпад што се создава во наредната година;
- постојни и планирани технички, организациони и други мерки за избегнување и за намалување на создавањето на отпад и намалување на штетноста на отпадот;
- податоци за постојни и планирани организационо-техничките капацитети на правните и на физичките лица;
- постојни и планирани технички, организациони и други мерки (вклучувајќи и инвестициони зафати) за постапување со отпадот (селектирање, третман, преработка искористување на енергијата, складирање и отстранување);
- рокови за реализација на одделни барања од планот за управување со отпад и рокови за реализации на одделни фази од планот;
- временска рамка за спроведување на стандардите кои се однесуваат на составот и изработката на одделни производи и пакувања и нивната соодветност за повторна употреба или преработка вклучително и рециклирањето;
- мерки за заштита од штетното влијание на отпадот по животната средина, животот и здравјето на луѓето;
- воведување на меѓународни системи за заштита на животната средина. (ИСО 14000 и други);
- планирани активности за едукација и за обука на кадарот што управува со отпадот и
- други мерки што се од значење за реализација на програмата за управување со отпадот.

Видовите на отпад, кои настануваат при нормално функционирање на инсталациите, припаѓаат кон следните категории:

2.1 Активност за лиење на бакар

Отпад од пакување:

Суровините и помошните материјали пристигнуваат во инсталацијата во соодветно пакување (примарно, секундарно и транспортно). Катодниот бакар е спакуван со алуминиумски ленти, обвиткан со ПВЦ фолија и поставен на дрвени палети. Овој вид отпад се очекува да се создава со фреквенција на дневно или неделно ниво.

Отпадниот бакар, во зависност од местото од каде што ќе се набавува, се очекува да пристига во инсталацијата во метални контејнери, или спакуван со алуминиумски ленти поставен на дрвени палети. Овој вид отпад се очекува да се создава со фреквенција на дневно или неделно ниво.

Од употреба на масло, ќе се создава отпад од пакување на масло, метални буриња или пластични кантички. Овој вид отпад се очекува да се создава со фреквенција на еднаш до два пати годишно.

Искористен активен јаглен:

По определен број на работни часови, настанува искористување, односно заситување на активниот јаглен поради што истиот мора да се промени. Промената на активниот јаглен се очекува да се прави еднаш годишно или еднаш на 18 месеци, во зависност од работата на инсталацијата. Јагленот како отпад ќе се складира во соодветен сад, а потоа истиот ќе се депонира како инертен и неопасен отпад.

Отпад од топење:

Процесот на топење со примена на индуктивна печка претставува доста ефикасен процес што создава релативно мали количини отпад од топење. Точните количини и фреквенцијата на создавање не се познати во овој момент. Операторот ќе врши редовно следење на состојбата на создавање и ќе постапува соодветно. Отпадот од топење на бакар ќе се собира и складира во соодветен склад. Доколку постои заинтересираност за негово повторно искористување, истиот ќе се предава на надворешни превземачи, во спротивно ќе се депонира како индустриски инертен и неопасен отпад на депонијата за индустриски отпад со која управува операторот.

Оловни акумулатори:

По определен број на работни часови, согласно упатствата на производителот и реалната потреба, акумулаторите од вилушкарите ќе се менуваат со нови. Старите искористени акумулатори ќе се собираат и складираат во соодветен сад за ваков тип отпад и предаваат на надворешен превземач.

Огноотпорни тули:

По одреден број на работни часови (20.000) на печката, се врши ремонт во однос на нејзината топлинска изолација, при што старите огноотпорни тули се заменуваат со нови. Оваа активност на одржување резултира со создавање на отпад од искористени огноотпорни тули кои претставуваат инертен и неопасен отпад.

2.2 Активност за преработка на отпадна прашина

Прашина:

Прашината што може да се создаде од технолошкиот процес приполнење на суровината во миксерот се очекува да биде минимална, бидејќи заедно со товарењето на суровините технолошкиот процес предвидува негово навлажнување. Целата собрана прашина ќе се враќа назад на брикетирање.

Искористени џамбо вреќи:

Искористените џамбо вреќи ќе се селектираат ќе се предаваат на надворешни лиценцирани компании со кои РАД-КОМ ќе склучи договори за соработка.

Отпад од пакување:

Отпадот од пакување од хартија и картон и пластика што ќе се создава на локацијата се очекува да биде во релативно мали количини како резултат на употребата на врзивно средство во процесот. Овој отпад ќе се селектира и ќе се предава на надворешни лиценцирани компании со кои РАД-КОМ ќе склучи договори за соработка.

2.3 Активности за постапување со секундарни сировини

Изведувањето на активностите за управување и постапување со отпад, создава одредени видови и количини на отпад, што во основа главно претставува комунален/комерцијален и неопасен отпад.

Во рамки на локацијата обезбеден е посебен дел каде што целиот отпад што нема употребна вредност и е резултат на активностите за постапување со отпад, се складира се до негово превземање од страна на надворешно лиценцирано правно лице заради понатамошен третман или депонирање. Генерално отпадот е цврст, инертен и неопасен и истиот се складира на делумно тампонирана површина, без опасност и влијанија врз животната средина. Отпадите што немаат друга корисна вредност и за кои не постојат решенија за нивен третман или преработка, ќе бидат предадени на локалното комунално претпријатие со цел финално одложување на локалната нестандартна депонија. Оние отпади, резултат на активностите за управување и постапување со отпад, за кои постојат други решенија (објекти за преработка и третман) во земјата, ќе бидат предадени на надворешни лиценцирани постапувачи со отпад.

Процесот на третман на троска генерално не резултира со создавање на отпади, имајќи предвид дека металите се искористуваат понатаму, додека преостанатиот минерален дел исто така има друга намена,